

101. La curandera (Cervelló)*Informador:* Florenci Armengol i Armengol*Edat:* 66 anys*Transcriptors:* J. Veny, L. Pons*Enquestadors:* A. M. Badia, J. Veny, J. Martí, J. Rafel*Data:* 9 juliol 1964

101

La curandera

(Cervelló)

d,iwəŋ kə ð'iwən | s ,a ðə kr,ɛwrə n t'ot | i no s ,a ðə kr,ɛwrə n r'e || p²r'ɔ | j əβ,i əy'ut | pər ,aŋ² rəð'erə | j əβ'ia | ,unə m'ikə mez ðə krəj,ensjə kə no j 'a: rə | j əβ,iən 'un | ,unəs pərs'onəs | kə βust'e | ən,əβə ənə'la || li ənsərt'aβəⁿ | u no li ənsərt'aβən | f,ɛjən də kurənd'erə | jɔ: | əsplik,əβə | mew p'arə || ən əl kər,e ɣr,an də ɣr'asjə <1> | <2> pwes | ,unə βəy'adə <1> | lə zərm,anə k əst,a ðə məzurd,ɔnə m um m,ew zərm'a | dɔns | əs truβ,əβə kə kw,an lə kri,əβə lə m'arə <1> | əz β,a kəð'a: | ən s,ensə ʎ'et | <3> s'ekə | i əmmuin'ats | pər k'e: | dətərmin,əβən pər purt,alə: m ,unə ð'iðə || i: li βan d,i m əl m,ew p'arə | diw | b,ez ə ɣr'asjə <1> | k i ,a wnə ð'onə | kə d dunər,a rəm'ej | i βa n'ari | p²rɔ | t,u no ð,iyɪ r'e | ən riβ,an ə'la | no ð,iyɪz əl k'e | e? | num'es ke | b,az ə'la | pər ,unə kriət'urə | əf,jiz j əf'as | d,onəz əlz n'oms | i p²r'ɔw | i ər,iβə ʎ,a j li ð'iw | d,ew lu ɣw'ar | d,ew lu ɣw'ar | k,e ws p'asə | e? | diw | m'iri | t,iŋ unə n'enə | kə fa tanz ð'ias | kə plur,a j plur,a j plur'a | i: | no səβ,em ke t'e | ə β,erə k ,e lu kə p'asə | d,iw lu kə t'e | d,iw ,es kə lu kə t'e | ez m,oltə ɣ'anə | i no t,e tiβ'eri || bw,enu ð'ɔs | d,iw kəm s ,a ð ərək'l,a f'ɔ || d,iw mir'ew | diw | də mum'en | uz ðunər,e k,estəz 'erβəs || d,iw j ə lə β,əstrə ð'ɔnə | mət | ən riβ,an ə k'azə | mət,eu nə ɣə'linə | kə p²r,ɛŋgi k,estəz 'erβəs | i mət,ew ək,estə ɣə'linə <1> | i ður'an | d əβ'uj | ə 'unz ð,iəs | dətərmin'ats | kə k,adə ð'ia | əs f'azi | um bəŋ k'aldu || diw | j ,entrə f,ɔ k uz ð'onu | j ,e'lə lu kə pəndr'a | turnər,a rəŋka ʎ'et | diw | i n,ɔ wz əspənt'ew | kə lə kriət,urə sə lə kriər'a

<1> La vocal final és una vocal neutra lleugerament palatalitzada.

<2> Enquestador: «Hum!».

<3> L'enquestador fa una exclamació d'assentiment.

101

La curandera

(Cervelló)

Diuen que diuen s'ha de creure en tot i no s'ha de creure en re; però hi havia hagut per anys radere* ... hi havia una mica més de creència* que no hi ha ara. Hi havien un ... unes persones que vostè anava enallà,* li encertaven o no li encertaven; feien de curandera. Jo, explicava el meu pare, en el carrer Gran de Gràcia, pues,* una vegada la germana que està de majordona amb un meu germà, doncs, es trobava que, quan la criava, la mare es va quedar amb sense* llet, seca,* i amoïnats perquè determinaven per portà-la* amb* una dida; i li van dir amb* el meu pare, diu:

—Vés a Gràcia, que hi ha una dona que et donarà remei.

I va anar-hi.

—Però, tu no diguis re. En ribant* allà, no diguis el què, eh?, només que vas allà per una criatura aixís* i aixàs,* dones els noms i prou.

I arriba allà i li diu:

—Déu lo guard.

—Déu lo guard. Què us passa, eh?

Diu:

—Miri. Tinc una nena que fa tants dies que plorar i plorar i plorar, i no sabem què té. A vere* què és lo* que passa.

Diu:

—Lo* que té —diu— és que lo* que té és molta gana i no té tiberi.*

—Bueno,* dós* —diu—, com s'ha d'arreglar això?

Diu:

—Mireu —diu—, de moment us donaré aquestes herbes —diu— i a la vostra dona mat..., en ribant* a casa, mateu una gallina, que prengui aquestes herbes, i mateu aquesta gallina i, durant d'avui a uns dies determinats, que cada dia es fagi* un bon caldo* —diu— i, entre això que us dono i ella lo* que pendrà,* tornarà a arrencar llet —diu—, i no us espanteu que la criatura se la criarà.